

ZVILGSNIS Į PRAEITĮ

Rašo V. V.

Charles ir Josephine Kriščiūnai 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties metu ir jų dukterų — Christine ir Eleonor — šeimos. Aplinkui eilė kairės į dešinę stovi: Mark Lukas, June Lukas, žentas Leonard Lukas, duklė Eleonor Lukas. Josephine Kriščiūnienė, Charles Kriščiūnas, duklė Christine Austin, žentas Charles Austin, Tina Austin, Charles Austin Jr., o priešakyje tokia pat tvarka stovi Monika Austin, Jill Austin ir Gregory Austin.

Šaunčiausia šių metų sukaktuvinė puota

Šiais metais buvo daug įvairių minėjimų, banketų ir subvinių, bet pati šauniausioji puota buvo suruošta Charles ir Josephine Kriščiūnams, jų 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga.

Visi Kriščiūnai ir jų draugai baliavojo šių metų spalio 23 dieną Chesterton mieste, Indianoje, puikioje Jonyų salėje. Maistas buvo skaniai paruoštas, gėrimas buvo pagal pasirinkimą ir skonį, o kalbos buvo trumpos ir turiningos. Kalbėtojai iškėlė daug gerų ir naudingų darbų, kuriuos abu Kriščiūnai atliko per 50 bendro gyvenimo metų, bet pačią gražiausią kalbą pasakė pats Charles Kriščiūnas. Jis prisiminė vieną profesorių, pasirašiusį

ilgiausią kalbą, kurioje buvo suminėti visi didesni sukaktuvinio darbo darbai. Savo kalba profesorius tiek visus išvargino, kad vienas po kito pradėjo pradėjo žiovauti, o vėliau bėgti. Salėje liko tik dženitorius. Bet ir tas, kantrybės netekęs, raktus atidavė profesoriui ir paprašė, kad jis, pabaigus kalbą, užrašytų tuščią salę. Kriščiūnas, padėkojęs visiems už pelnytus ir nepelnytus pagyrimus, nenorėjo, kad ir jam taip atsitiktų, kaip tam profesoriui, nutraukė savo kalbą ir patarė visiems linksmintis ir džiaugtis, nes gyvenimas yra daug trumpesnis, negu atrodė.

Nei vienoje puotoje žmonės taip gražiai nesilinksmino.

kaip Christine ir Eleonor savo tėveliams suruoštoje puotoje. Visi gėrė, bet niekas nepasigėrė; visi šoko, bet niekas nenukrito; visi dainavo, bet niekas nerėkavo. Kai salėje, po geros pasiutpolkės pasidarė per šilta, geriausieji balsai ir skambliausios dainininkės išėjo į kiemą ir trankė vieną dainą po kitos. Niekas nematė Charles ir Josephine Kriščiūnų taip gražiai nusiteikusių, kaip tą vakarą.

Atidžiai skaitydamas "Naujienuose" tilpusius rašinius, susidariau nuomonę, kad J. Mažiuskas palaiko buv. Lietuvos policiją, o J. Augustaitis daugiau gina ūkininkų reikalus. Be to, abiejų rašiniai gerokai liečia Suvalkijos ūkininkų streiko eigą. Tais klausimais ir aš noriu pareikšti keletą savo palaidų minčių, nes gerai žinau ūkininkų gyvenimą. Suvalkiečių streiką ir esu susipažinęs su policijos tarnyba.

Lietuvoje turėjome įvairių rūšių policijos, būtent: viešojo, pasienio, kriminalinė, saugumo, geležinkelių, vandens kelių, savivaldybių ir kt. Bendrai paėmus, mūsų policija buvo gerai paruošta ir apmokyta, nes turėjome apšiai kandidatų ir buvo iš ko pasirinkti. Tik gal kartais mes patys, žiūrėdami pro politinius akinius, nesugebėjome tinkamų pasirinkti.

— Nieko tėvams nėra malonesnio, — tarė Charles Kriščiūnas, — kaip išauginti vaikus ir matyti juos dirbančius naudingą visuomeninį darbą.

— O dar linksmiau, kai matai tokį gražų ir sveiką prieauglį, dalyvaujantį lietuviškuose parengimuose ir šokiuose, — tarė Josephine.

Neatsirado nei vieno, kuris nepritartų šiems sukaktuvinių žodžiams.

Dalyvis

Įvairūs tarptautiniai apgavikai, vagiliautojai ir p. vengdavo važiuoti į Lietuvą, nes ten buvo budri policija, ir jie niekur negalėjo pasireikšti. O jeigu koks ir atsibalodavo, tai vos peržengusį sieną savo globon paimdavo nežinomas palydovas. Toki "specialistai" buvo visą laiką sekami ir areštuojami. Dažnai atsitikdavo taip, kad dar savininkas nieko nežinodavo, o policija jau pranešdavo, kad apvogtas ir kviesdavo ateit atsikvilti savo daiktus.

Nežinau, ar tai tiesa, bet girdėjau pasakojant, kad Vilniuje veikė kišenragių mokykla. Baigusius tą mokyklą mokinius siųsdavo į Lietuvą atlikti praktikos stažą. Ir jeigu tokį "specialistą" Lietuvos policija per metus laiko nesugaudavo, tai tikra garantija, kad kituose kraštuose galėsi drąsiai veikti ir nebūsi sugautas. Kad mūsų policija yra gerai paruošta, tą net žinojo ir mūsų kaimyninės valstybės. Ir okupacijų metais okupantai dėjo visas pastangas mūsų policiją izoliuoti ir išvežti iš tėvynės.

Dabar dažnai žvilgteriu į Anglijos policininkus, žingsniuojančius Londono gatvėmis. Ir iš pirmo žvilgsnio tuoj pamatai didelį skirtumą. Neturi jie malkumo, judrumo nei mandagios elgsenos, ką turėjo mūsų policija. Apie tarnybinių paruošimų

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ linkime mūsų draugams, klientams ir pažįstamiems

TULPĖ VALGYKLA

EUGENJA IR BRONIUS BLINSTRUBAI, sav.

2447 West 69th Street
Tel.: GR 6-9504

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ linki gausiems Naujienų skaitytojams

POVILAS ir MARIJONA DAUBARAI ir jų SŪNUS ROY PETRO

Tel. 586-1888 ir 586-1220

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linkiu visiems savo kostumeriams ir draugams

K. JAKUS

Siuvėjas ir valytojas moteriškų ir vyriškų drabužių

10302 S. Michigan Ave. Chicago, Ill. 60628
Phone PULLMAN 5-1168. Res. WA 8-5661

JUOZAS IR SŪNUS NAUJOKAIČIAI

su šeimomis linki visiems savo draugams, buvusiems ir būsimiems klientams
LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Nuoširdžius sveikinimus siunčiame ir Lietuvoje likusiems artimiesiems ir draugams.

BALDU IR PIANINŲ PERKRAUSTYMAS
SKUBUS IR SAUGUS PATARNAVIMAS

2022 West 69th Street Chicago, Ill. 60636
Tel.: WALBROOK 5-9209

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų

VISIEMS CHICAGO LIETUVIAMS LINKI

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

10821 So. Michigan Avenue
Phone CO 4-2228.

JOSEPH S. KRAL
Republican Township
Committeeman
Town Collector

JOHN KARNER
Town President

JOHN F. KIMBARK
Town Clerk

STANLEY PARA
Town Assessor

TED J. ZAREMBA
Town Supervisor

FRANK A. MURIN
Town Trustee

OTTO F. DANEK
Town Trustee

BEN DARDA
Town Trustee

FRANK A. MUNGAI
Town Trustee

WITH BEST WISHES
FOR
CHRISTMAS
AND THE
NEW YEAR

TO ALL OF THE PEOPLE OF CICERO AND FRIENDS EVERYWHERE

REPUBLICAN ORGANIZATION
OF CICERO

ZVILGSNIS...

Atkelta iš 3-čio psl.)

nėra nė ką kalbėti. Atsimenu, vienais metais pabaliečiai, mīnėdami žiauriuosius birželio trėmimus, prie Nežinomojo Karėvio paminklo padėjo vainiką. Policijai buvo įsakytą jį saugoti. Na, ir įvyko taip, kad kažkas iš pat policininko panosės tą vainiką pavogė. Dar charakteringėnis įvykis buvo šių metų pradžioje, — tai futbolo pirmenybių taurės pavogimas. Ji buvo idėta į pusiau stiklinę spintelę, užrakinta ir pavesta policijai saugoti. Vienas stovi prie spintelės, o kiti uniformuoti ir be uniformų ją stebi iš tolo. Bet tą taurę viduryje dienos kažkas pavogė. Tai buvo anglams didžiausia gėda prieš visą pasaulį, kad jų policija net tokių paprastų pareigų nesugebė eiti. Ar girdėjome tokių įvykių Lietuvoje, kad kas nors pavogtų policijos saugojamą daiktą. Tą galėjo padaryti tik per policininko lavoną. Kai mūsų policininkas ėjo gatvę, tai buvo malonu jį pasiziūrėti ir kėle pasididžiavimą. O jei jis stovėjo sargyboje, tai ir buvo pasitikėjimas, kad jis savo pareigas sąžiningai atliks. Jeigu ką reikėjo suminti, tai jis suėmė, nežiūrėdamas, kad jo gyvybei gresia

pavojus. Kad bereikalingai žmogų muštų, tai buvo didelė retenybė. O jeigu kokį jėga pasipriešinusių neklauzadą "pavaišino" bananu, tai tas visai neturi reikšmės. Saugumo policija nusikaltimus aiškėdavė tardymais, įvairiomis gudrybėmis ir mokslo priemonėmis. Ir taip aiškėiai įrodėdavė nusikaltimą, kad nusikaltėlis ir be mušimo prispažėdavė. Žinoma, viskas taip švelniai neidavo, pasitaikėdavo ir išimėjų. Bet prileiskim, kad komunistams toks dalykas visai nesuprantamas, kad kaip galima žmogų ištardyti nevartojant kankinimų. Tai jie ir mūsų saugumiečius žiauriai kamavo, kad pasakytų, kur yra įrengti kankinimų rūšiai. O kaip gali parodyti, jeigu jų visai nėra ir nebuvo. Toliau, dar kyla klausimas, kodėl dalis žmonių nemėgo savo policijos? Tai yra senas dar iš carinės Rusijos okupacijos užsilikęs nusistatymas. Kaip anuomet nekentė rusų žandarų, tai kažkaip nejučiomis tas nusistatymas persidavė, kad reikia neapkęsti ir savos policijos. Bet tokie gal nepagalvojo, kad tarp buv. rusų žandarų ir Lietuvos policijos buvo didelis skirtumas. Rusų policija persekiotai tautiečius už lietuviybę, grūdė

kalėjimus ar vežė į Sibirą. Gi Lietuvos policija buvo valstybės įstatymų saugotoja ir tik kovoparegiai nemato skirtumo, už tai ir svetimus ir savus vienodai smerkia. Kitas policijai metamas kaltinimas tai jau atsirado mūsų laikais Lietuvoje. Visi gerai žinome, kad policininkas yra valstybės tarnautojas ir jos įstatymų saugotojas, nežiūrėdamas kokia partija valdo. Bet kaip galima išlikti neutraliu tada, kai norima padaryti policiją partijos ramsėiu. Tai ir galvosūkis kaip išvairuoti, kad būtų vilkas sotas ir liktų ožka sveika. Tad, pagal anuometinį spaudimą, ir atsirado dalis partijos ramsėjų. Vėliau dar "dėdžių" rekomendacijos dėka į policijos tarnybas sulindo nemažai menko išsilavinimo, mažai raštingų ir vengiančių darbo. "Dėdės" rekomenduotas bernėlis jautėsi turįs gerą užnugarį ir nieko nesibijojo. O jeigu tokį pašalins, tai užrūstins gerąjį "dėdę", kuris sėdi aukštoj vietoj ir turi daug galios. Bet pagaliau ar svarbu, kad jis blogas policininkas, bile tik yra geras partijos ramsėis. Na, ir įvyko taip, kad vieni pirmoj eilėj statė valstybės reikalus, o kiti - partijos. Vieniems visi piliečiai buvo lygūs, o kitiems geri tik tos partijos nariai, kurią jie patys rėmė. Priešingų partijų žmonės jie pradėjo noliai persekioti ir kelti jiems bylas. Žmonės tuojau tai pajuto ir pradėjo kaltinti policiją už vienašališkumą. Tik labai gaila, kad dalies policininkų nukrypimą žmonės prikiša visai Lietuvos policijai. Reikia žinoti, kad buvo ir tokių vyrų, kurie partinius reikalus vykdė labai šaltai ir apgalvotai ir nesistengė bereikalingai bausti. Dar keliamas klausimas, kas daugiau nukentėjo streiko metu: ūkininkai ar policija? Tai ėia ir be didelių aiškinimų suprantama, kad keleriopai daugiau

nukentėjo ūkininkai. Man dar šiandien nėra aišku, kodėl mūsų policininkai, kurie malšino streikuojančius ūkininkus, buvo tokie žiaurus. Nejaugi mūsų policininkai, anot poeto išsireikškim: žaliųjų Lietuvos lankų šienų kvepentys bernužėliai, išdrįso taip žiauriai malšinti padėties pagerinimo prašančius ūkininkus. Šiandien, kai pasiskaitau tremties spaudoje streiko įvykių aprašymus, tai net šurpas nukrečia. Gal dalis ir perdėta, bet tikiu, kad didelė dalis su tiesa neprasilenkia. Devintoje alkarpoje (ž. "Naujienu" Nr. 68) J. Mažiūkas, paliesdamas Suvalkiečių streiką, rašo: "...Aktyviausi streikininkai buvo: praskolėję, prasigėrę, perdideles dalis turėję paveldėtojams sumokėti ūkininkai, komunistinio palinkimo žmonės ir patys komunistai kurstytau". Su šia autoriaus nuomone nesutinku. Kiek man žinoma, tai Suvalkijoje gyveno daugiau pasiturintieji, energingiausi ir pažangūs ūkininkai. Jie pasitėkėję vyriausybės vedama politika ir aktyviai pradėję gerinti savo ūkius. Statė geresnius trobesius, pirkosi veislinius gyvulius, mašinas ir iš pagrindų keitė senąją ūkininkavimo sistemą. Bet netikėtai atėjo pasaulinė ūkio krizė. Lietuvoje žemės ūkio produktų kainos smarkiai krito. Ūkininkai neturėjo iš ko padaryti pajamų, o išlaidos pasiliko tos pačios. Krizė pradėjo slėgti ne tik tuos, anot autoriaus, "prasiskolėnius ir prasigėrusius", bet ji slėgė visus ūkininkus, mažžemius ir kaimų darbininkus. Tik valstybės tarnautojai neįjautė jokių sunkumų. Jie gavo tokią pat algą kaip visuomet, ir buvo tokių, kurie turėjo gal tik vienintėlį rūpestį, kur ir kaip ją išleisti. Pirkė užsienyje gamintus gėrimus, mėdžiagas ir per neapsiskaičiavimą gale mėnesio pritrūkę pinigų, dejavo, kad sunku gyventi. Ūkininkai dirbo žemę, gamino maistą, mokėjo įvairius mokesčius ir išlaikė valstybės aparatą. Beveik visi mūsų valstybės tarnautojai buvo kilę iš žaliujo kaimo. Bet labai gaila, kad prasmūgę į tarnybą, kai kurie iš jų tam žaliajam kaimui, tiems maitintojams tuojau atsukdavo nugarą. Net ir vyriausybė mažai rūpinosi ūkininkų ir žemės ūkio darbininkų būvio pagerinimu. Kada buvo geri laikai, tai ragino, kad likintų iš banko paskolas ir gerintų

tai ta pati vyriausybė, kurios raginimu gal ūkininkai ir paskolas užsitraukė, pradėję jų ūkius pardavinėti iš varžytinių. Valdėtininkai tokius ūkius pirkė ir davė paskolas ir pašalpas, menamai steigimui pavyzdingų ūkių. Užtot rėmus dvarininkų ir valdininkų "pavyzdingus ūkius", pirmoj eilėj reikėjo gėlobėti į nelaimę patekusius ūkininkus. Vyriausybė rūpinosi tik valdininkų būvio pagerinimu, nes bijojo, kad jeigu negerinsi, tai ir valdžią gali nuverstti. O ką padarys ūkininkas? Man atrodo, kad dalis vyriausybės ir aukštosios valdininkijos narių, turėdami gerą būvį, nesigilino į sunkiųjų ūkininkų padėti. Viskas buvo pigu, tai prabangiai gyveno ir galvobėti į nelaimę patekusius ūkininkus.

Atsimenu, Suvalkiečių streiko metu įvyko VIII Saulių Rinktinės knopų ir būrių vadų suvažiavimas. Rinktinės vadas pūk. Itn. V. Matulionis (jis buvo ir apskrities karo komendantas) padarė tarnybinį pranešimą ir davė nurodymų, kaip šaukiamas reikia laikytis streiko metu. Pasibaigus tarnybiniams pranešimams, Rinktinės vadas (Nukelta į 5 psl.)

Atsimenu, Suvalkiečių streiko metu įvyko VIII Saulių Rinktinės knopų ir būrių vadų suvažiavimas. Rinktinės vadas pūk. Itn. V. Matulionis (jis buvo ir apskrities karo komendantas) padarė tarnybinį pranešimą ir davė nurodymų, kaip šaukiamas reikia laikytis streiko metu. Pasibaigus tarnybiniams pranešimams, Rinktinės vadas (Nukelta į 5 psl.)

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų visiems naujieniečiams ir draugams linki
Juozapas Balčiūnas
LIET. TAUTINIŲ KAPINIŲ Prezidentas
LIETUVIŲ AUDITORIJOS rėmėjas ir Naujienų skaitytojas nuo pirmo Naujienų numerio.
7155 S. Sacramento Ave.
GRovehill 6-5078

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ ŠVENČIŲ LAIKAS,
kada visi geros valios žmonės viens kitą sveikina ir linkėjimus siunčia, suteikia puikią progą mūsų štabui, pareigūnams ir direktoriams pasveikinti klientus, kaimynus, prietelius ir draugus. Mes netik jus sveikiname, bet ir padėkos žodį tariame už paramą.

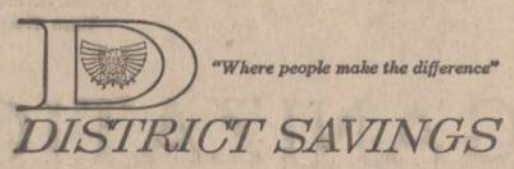
LAI JŪSŲ KALĖDOS BŪNA LINKSMOS, O NAUJI METAI LAIMINGI!

ALBERT J. AUKERS
Prezidentas ir Menadžeris

- PAREIGŪNAI IR DIREKTORIAI:**
THOMAS S. JANULIS
Direktorių tarybos pirm. ALBERT J. AUKERS, Prezidentas
EDWARD GARMIE, Viceprezidentas
JOHN T. JANULIS, Sekretorius
DAVID H. VOSS, C.P.A. Iždininkas
PAUL A. LESCHUCK, Jr. S.R.A. Viceprezidento padėjėjas
HENRY MALINAUSKAS, Iždininko padėjėjas
JOSEPH H. STILLER, Teisų patarėjas
THOMAS J. GARVEY, Teisų patarėjas
PEAT, MARWICK, MITCHELL & CO. Auditorius
DIREKTORIAI:
JAMES A. AUKERS, M.D.
ALGERD W. PRUISIS, D.D.S.
ALEX M. KEZES
STEWART W. KNARR

MŪSŲ 70-TIEJI METAI

3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS 60608
Phone: 523-2800 Assets Over \$29,000,000.00

Dan Kuraitis

LINKSMŲ KALĖDŲ ir LAIMINGŲ BEI SĖKMINGŲ 1967 METŲ

VISIEMS DRAUGAMS, BICIULIAMS, PRIETELIAMS IR VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

Povilas ir Sally RIDIKAI

3354 South Halsted St. CHICAGO, ILL. YArds 7-1911

ZVILGSNIS...

(Atkelta iš 4-to psl.)

paprašė neišsiskirstyti, nes dar būsiąs laisvas pasikalbėjimas. Kada po pertraukos vėl susirinkome, tai komendantas pareiškė, kad jis iš mūsų čia esančių dabar nė vieno nenubaus, — kalbėkit drąsiai ir atvirai. Pasakokit, kodėl kilo streikas,

kaip jis dabar vyksta ir ko žmonės reikalauja. Dar pakartojo, kad galime kalbėti laisvai ir be baimės, nes jis norįs tik susidaryti tikrą padėties vaizdą. Na ir pradėjome pilti viską, ką kas žinojome. Komendantas įdomiai išklauė ir pareiškė, kad jau pradėdas susidaryti tikrą padėties vaizdą, bet dar tikro pagrindo neturįs. Jūs visi, ku-

rie kalbėjote, nors daugumas gyvenate kaimuose, bet nė vienas nesate ūkininkas. Aš dar noriu atsklausti tikrą ūkininką. Vieno būrio vadas buvo atsargos leitenantas, turėjo nuosavą ūkį ir pats ūkininkavo. Tai komendantas paprašė jį tarti žodį, ar tikrai jau yra tokia sunki ūkininkų padėtis. Iškvietas leitenantas patvirtino, kad tai yra tiesa, ką pasakė prieš jį kalbėjusieji. Ir kaip ūkininkas dar faktais ir skaičiais nušvietė ūkio pajamų ir išlaidų balansus.

Pasibaigus kalboms, komendantas visiems padėjo, pareiškdamas, kad tik dabar sužinojęs, kokia yra tikra padėtis. Girdi, aš gaudamas algą ir gerai gyvendamas, iki šio laiko galvojau, kad ir visi kiti taip gerai gyvena, ir streikininkai patys nežino, ko jie ieško.

Nors labai paprastas, bet daug pamokantis pavyzdėlis. Tai kodėl Lietuvos vyriausybė negalėjo priimti ūkininkų delegacijų ir rimtai pasikalbėti? Juk ūkininkai tokių pasikalbėjimų tik ir prašė. Bet vyriausybė ūkininkų delegacijų nepriėmė. Davė prašymus raštu, kad vyriausybė gelbėtų nuo varžytynių ir darytų žygių palengvinti sunkią jų padėtį. Bet viskas buvo veltui, nes vyriausybė į jų prašymus nedavė atsakymo.

Visi šitie, jei taip galima išsireikšti, ramūs neramumai prasidėjo 1935 m. pavasarį. Bet kai vyriausybė į pakartotinus prašymus nedavė jokio atsakymo ir nepriėmė ūkininkų delegacijų, tai prasidėjo ir stipresnis pasipriešinimas. Ūkininkai sutarė nevesti į miestus jokių maisto produktų. Nevesti pieno į pienines ir nepristatyti į supirkimo punktus bekonių. Ūkininkai pradėjo bendrai ir organizuotai ginti savo reikalus. O vyriausybė įsakė policijai išvaikyti ūkininkų rengiamus mitingus. Ūkininkai nesipriešino ginklu, tik ieškojo teisingumo streiko būdu. Bet policija prieš juos pavartojo šaunuosius ginklus. Ūkininkai pradėjo užpirkinėti pamaldas už nužudytuosius, o policija ėmė tardyti žmones, kodėl tokiose pamaldose dalyvauja, ir už tai juos grūsti į kalėjimus. Mano manymu, už tuos visus veiksmus kalta anuometinė vyriausybė ir dalis policijos, kuri akiai vykdė dirbtinę drausmę. Tik dėl vyriausybės trumparegiškumo prasidėjo nekaltų žmonių šaudymas ir kraujo praliejimas. O kiek dar sudaužyta į žmonių nugaras už jų pačių pinigų nupirktų šautuvų. Taip pat ir vyriausybės prestižas nukrito iki minimumo.

Nėjtikėtina, kaip autorius rašo, kad aktyviausiais streikininkais, be kitų, dar buvė "komunistinio polinkio žmonės". Man neteko girdėti, kad Suvalkijoje būtų buvė ūkininkų, prijaučiančių komunistams. Lietuvos ūkininkai gerai žinojo, kokia yra komunistinė santvarka, ir jų skelbiamos "laisvės" idėjos ūkininkų tarpe nesurado pasekėjų. Jiegi, Sovietams okupavus Lietuvą, kas nuėjo okupantams tarnauti, tai ar dėl to kalti ūkininkai. Juk kiekvienoje partijoje atsirado žmonių, kurie aktyviai įsijungė į komunistinę veiklą. Tai ar galima dėl to kaltinti partijas? Tiesa, streiko metu komunistų agentai labai norėjo prisiplakti prie ūkininkų ir kartu veikti. Bet juos ūkininkai nepriėmė. O jeigu kur ir veikė vienas kitas komunistėlis, tai veikė savarankiškai ir neturėjo ryšių su streikininkais.

Neramumų metu kaip tik randa progos pasireikšti įvairūs keršintojai, sąskaitų suvedinėtojai ir kt. Paimkime 1904-5 metus. Prasidėjo kova su caristine Rusija, reikalaujant daugiau Lietuvai laisvės ir pagerinimo žmonių būvio. Vieni dirbo tautos ir žmonijos gerovei, o kiti, prisidengę tuo vardu, ėjo žmonėms keršyti ir grobstyti turtą. Keršto ar malonumo sumetimais darė kriminalinius veiksmus ir skelbė,

kad tai daro socialistai. Taip buvo ir Suvalkiečių streiko metu. Atrodė, kad areštuotieji ūkininkai nebuvo kaltinami trobesių padėgimu. Bet žinome, kad trobesių gaisrų buvo žymiai daugiau, negu normaliais laikais. Tai kas juos padėginėjo? Manau, kad ir streiko metu galėjo atsirasti piktadarių ir keršintojų, kurie asmeniniais sumetimais degino trobesius. Jeigu tokių buvo, tai jie veikė savarankiškai, bet jų padaryti nusikaltimai primetami tikriesiems streikininkams. Buvo ir tokių ūkininkų, kurie patys padėgdavo savo trobesius. Padėgimo tikslas, kad galėtų gauti pašalpą ir naujai atstatyti trobesį. Charakteringa, kad degdavo beveik tik seni trobesiai. Ir degdavo tik tada, kuomet vėjas pūsdavo į priešingą pusę nuo kitų trobesių. Nuvykus pas tokį padėgėlį praveisti kvotą, jis drąsiai pareiškėdavo, kad, girdi, padėgė streikininkai. Tai iš ko spėjai, kad galėjo padėgti streikininkai? Girdi, kai pasirodė liepsna, tai išėję į kiemą pamatėme link miško bėgantį nepažįstamą žmogų. Na, ir kagi, taip ir lieka, kad padėgė streikininkai. Toki veiksmai tai yra atskirų žmonių nukrypimai ir savvalė. O be to, yra žinių, kad aukštieji policijos viršininkai duodavo įsakymus padėgti streikininkų trobesius. Štai ištrauka:

"... Tiesa, kai kur streikininkai buvo peržengė tam tikras streikui privalomas normas ribas. Pvz. buvo atsitikimų, kad perdaug lojalus valdžiai ūkininko trobesiai būdavo padegami, bet streiko vyriausiasis mairininkas, policijos referentas A. Šumskis ir jo artimiausias padėjėjas A. Pankratovas griežėsi lygiai tu pačių priemonių, įsakydamas savo agentams padėgti aršesnių streikininkų trobesius, netoli gaisro pametant lentelę su užrašu, kad trobesiai sudeginti antistreikininkų komiteto paliepimu. O tasai komitetas susidėjo iš dviejų asmenų: Aleksandro Šumskio ir Aleksandro Pankratovo". (Varnelis. "Suvalkijos ūkininkų streiko malšintojai". "Naujienos" 1961 m. Nr. 223.)

Dabar dar susipažinkime, koks yra skirtumas tarp Kariuomenės teismo ir Karo lauko teismo. Plk. A. Bironas aiškina sekanciai:

"... Ypač griežtai baudžiami yra nusikaltimai surišti su išdavimu, arba priešui žinių teikimu apie savąjį kariuomenę. Tokie kaltinimai baudžiami mirties bausme. Kuomet tos rūšies nusikaltimas yra visai aiškus ir kuomet norima visą teismo procesą pagreitinti, skiriamas karo lauko teismas. Tokie teismai sudaromi atskiro dalies vado įsakymu ir susideda iš tos dalies dviejų karininkų, dviejų kareivių, kaip teismo narių, ir vieno karininko pirmininko. Tokio teismo nutarimas paprastai vykdomas 24 valandoms praslinkus".

"... Kariškų teismų organizacija ir patsai teismo procesas yra visiškai panašūs į civilinio teismo organizaciją ir procesą. Iš pradžių pravedama kvota ir įteikiama tardytojui; tardytojas, išardęs visus jam reikalingus asmenis, daro nutarimą ir arba traukia kaltininką atsakomybėn tam tikrais straipsniais pasiremęs, arba, neradamas byloje nusikalstamojo darbo, įneša jį į teismo tvarkomąjį posėdį numarinimui. Kaltinamasis gali savo reikalams ginti pasisamdyti advokatą ir, nepatenkintas sprendimu, bylą perduoti aukštesnei institucijai. Vis dėlto skirtumas tarp karo teismo ir karo lauko teismo yra didelis. Atduotas karo lauko teismui negali patsai sprendimo apskusti aukštesnei instancijai. Pasmerktajam miri belieka prašyti suverenės valdžios pasigallėjimo". ("Karys", 1931 m. Nr. 26.)

Toliau, manau, dar bus įdomu susipažinti, kokiomis bausmėmis Kariuomenės teismas baudavo komunistus už jų veiklą ir atsisaukimų platinimą. Štai pora kariškos spaudos ištraukų:

"Kovo mėn. 26 d. Kariuomenės Teismo sprendimu Kauno miesto gyventojai žydų tautos piliečiai Klibauskas Moišėjus ir Jučnikovaitė Pėsė pripažinti kaltais, kad pernai liepos mėn.

26 d. apie 22 val. Kauno mieste — ant Nemuno kranto ir Karo ligoninės gatvėje — išmetė ir prisagstė prie tvorų įvairius komunistinius atsisaukimus, raginančius nuversti Lietuvos valdžią ir visuomenės sutvarkymą. Už tai tapo nubausti: Klibauskas 6 metais s. d. kalėjimo su įmartytomis B. St. 28, 29, ir 30 str. pasekmėmis, o Jučnikovaitė, kaip nepilnametė, 3 metais

paprasto kalėjimo be teisių apriėjimo". ("Karys", 1930 m. Nr. 15.)

Charakteringa ir antroji byla. "... Komunistų byloj buvo teisiami 5 asmenys: Pikaitė Sorė, Glezemanas Beras — Leiba, Rudasevskaitė Gita, Pikas Jankelelis ir Pikaitė Černė. Pirmieji du buvo kaltinami priklausę prie bolševikų — komunistų or-

(Nukelta į 6 psl.)

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų visiems draugams ir kostumeriams linki

VALYS

ELECTRIC LIGHT & POWER SERVICE

Atliekami visi elektros darbai

V. INDULENAS

2519 W. 69 Street Tel. GR 6-6440

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linki savo kostumeriams, draugams ir pažįstamiems

BRIGHTON BAKERY

JADVYGA IR FELIKSAS MACKEVICIAI,
SONUS ANTANAS IR ZENTAS ALFREDAS RAGUCKAS,

Savininkai

Telef.: Virginia 7-1250

2457 West 46th Place Chicago, Ill. 60632

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
savo prieteliams ir klientams linki

COMPLETE AUTO SERVICE

STASYS DAPKUS, Savin.

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

4542 So. Western

Cliffside 4-2241

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linki savo klientams, draugams ir pažįstamiems

KRISTINA IR EMILIS KURAIČIAI

MAISTO KRAUTUVĖ

2500 W. 69th St.

Tel.: PProspect 6-2229

CHICAGO, ILL. 60629

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linkime visiems savo kostumeriams ir draugams

ZOLP'S MILLWORK

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

SYLVESTRAS ir MARIE ZOLP, Sav.

3554 South Halsted Street

Tel.: YArds 7-2576

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR
LAIMINGŲ NAUJUJŲ METŲ
VISIEMS LIETUVIAMS LINKI

SHIMKUS DRUGS

FRANK A. SHIMKUS, R. Ph. G.

3301 So. Halsted Street

Chicago, Ill.

Phone: LAfayette 3-8863

ZIEMOS ŠVENČIŲ IR NAUJU METU
proga sveikinu visus savo draugus,
pažįstamus ir gerus lietuvius

FRANK STANIONIS

1151 So. MASON AVENUE
Chicago, Ill. 60644

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR
LAIMINGŲ NAUJUJŲ METU
mūsų klientams, draugams ir pažįstamiems
linki

ROOSEVELT FURNITURE
BENDROVĖ

Mrs. NELLIE BERTULIS IR LEN BLATZ

2310 W. Roosevelt Road

SEEley 3-4711

CHICAGOS LIETUVIŲ
NAŠLIŲ, NAŠLIUKIŲ IR PAVIENIŲ
DRAUGISKAS KLUBAS

LINKI LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJU 1967
METŲ NAUJENOMS, VISIEMS NARIAMS
IR DRAUGAMS

MARY NEBERIEZA — Pirmininkė
JULIA SAČAUSKAS — Vicepirmininkė
MARY URBELIS — Nutarimų raštininkė
ANNA CONDUX — Finansų rašt.
KASPARAS KRISČIONAS — Kontrolės rašt.
JONAS JONIKAS — Izdininkas
MARCELINAS ČEPULIONIS — maršalka
A. JUSAS — Korespondentas

ŽVILGSNIS...

(Atkelta iš 5-to psl.)
organizacijos ir platine tos organizacijos nelegalę literatūrą, o paskutiniai trys tik už priklausančių niuiniui organizacijai. Tačiau teismas pripažino kaltais ir nubaudė tik pirmuosius du, būtent: Pikaite Sorę, kuriai paskyrė 7 metus sunkių darbų kalėjimo su B. St.

28 ir 30 str. įmatytais pasekmėmis, ir Glezemaną Berą — Leibą, kuriam paskyrė 3 metus paprasto kalėjimo, bet jam lygtinio nuteisimo įstatymu šią bausnę lygtinai atleido. Mat, jiedu praėjusiais metais prieš gegužės 1 d. buvo užtikti Ukmergėje besagstant prie namų sienų ir tvorų komunistinius atsisaukimus, todėl jiems išsisteisinti jau nebuvo galima. Kitus tris šios

bylos dalyvius, dėl įrodymų stokos, išteisino".
("Karys", 1931 m. Nr. 8)
Dar noriu paliesti ir didžiausius nusikaltimus, būtent, šnipinėjimą svetimos valstybės naudai. Nes irgi įdomu kokias jiems kariuomenės teismas skirdavo bausmes.
"Nubaudė už šnipinėjimą Lenkijos naudai. Gegužės mėn. 19 d. kariuomenės teismas teisė Ukmergės miesto gyventoją Šemberą Vaclovą, buv. 1 pėst. pulko vyr. pusk. Remeiką Adolfą, vyr. pusk. Čimbarą Juozą, jaun. pusk. Gineiką Juozą, grand. Leoniką Česlovą ir eil. Jurą Antaną ir buv. pasienio policijos policininką Macijauską Leoną, kaltinamus už šnipinėjimą Lenkijos naudai.
Teismas pripažino Šemberą Vaclovą kaltą, kad jis nuo 1926 m. ligi 1929 pradžios, susitaręs ir bendrai veikdamas su kitais, teikdavo už atlyginimą lenkų karo žvalgybai Vilniuje gautas iš kitų žinias apie Lietuvos kariuomenę, žinodamas, jog šios žinios, kaip slapto pobūdžio, dėl Lietuvos valstybės saugumo yra neskelbtinos svetimai valstybei. Gineiką Juozą, Remeiką Adolfą ir Macijauską Leoną pripažino kaltais, kad pirmieji du, kaip buvę 1 pėst. pulko puskarininkai, tas žinias imdavo iš pulko ir įteikdavo Šemberui, o paskutinis, Macijauskas Leonas, kaip buvęs pasienio policininkas prie užgrobtos lenkų Lietuvos teritorijos neutralės zonos, Šemberą su tomis žiniomis praleisdamas per neutralinę zoną Vilniun pas lenkų karo žvalgybą. Teisme liudininkų žodžiais bei pačių teisiųjų prisipažinimu buvo nustatyta, kad jie visi šį jodošį darbą dirbo už siunčiamus iš Varšuvos lenkų grašius. Čimbaras Juozas, Leonikas Česlovas ir Juras Antanas dėl įrodymų trūkumo buvo išteisinti.
Pripažintus kaltais kariuomenės teismas nubaudė: Šemberą Vaclovą 9 metais sunkių darbų kalėjimo įmatytais B. St. 28 ir 30 str. str. pasekmėmis ir Gineiką Juozą 7 metais to paties kalėjimo ir su tomis pat pasekmėmis, atėmus iš jų karių vardą ir iš kariuomenės išmetus, o iš antrojo atėmus dar ir Lietuvos neprikl. 10 mt. jubiliejaus medalį. Macijauską Leoną ir Remeiką Adolfą, kaip mažiau kaltus ir nesąmoningai veikusius, galutiną išvadą nubaudė tik po 1 metus paprastojo kalėjimo, bet šias bausmes jiems lygtinai atleido (pagal lygtinio nuteisimo įstatymą), jei jie daugiau nenusikalės per tam tikrą laiką". ("Karys", 1931 m. Nr. 23).

Perskaite šias ištraukas, susidarysime aiškesnį vaizdą, kaip anomelinės vyriausybės teismai bausdavo nusikaltėlius. Komunistus, šnipus, tėvynės išdavikus bausdavo tik kariuomenės teismas. Jie galėjo turėti liudininkus, gynėjus ir naudodavosi visokiomis lengvinančiomis aplinkybėmis. Nepatenkinti kariuomenės teismo sprendimu, jie dar galėjo apeliuoti į aukštesnio teismo instanciją. O ūkininkai, kurie tik prašė palengvinti sunkią jų padėtį, buvo paskaityti didesniais nusikaltėliais, negu įvairūs priešvalstybiniai gaivalai ar tėvynės išdavikai. Ūkininkams teisti buvo sudarytas karo lauko teismas, kuris juos teisė be jokio pasigailėjimo ir dar net pagrasišo Valstybės Prezidentui, kad nepasigailėtų nubaustųjų.
Man gerai pažįstami keturi pajevoničiai karo lauko sprendimu buvo sušaudyti 1936 m. gegužės 23 d. Ir už ką juos sušaudė? Atrodo, kad nusikalstamą darbą vykdant nė vienas iš jų nebuvo suimtas, Suimti, gal būt, ir tikrai remiantis agentūriniais pranešimais. Kaltinimas: atsisaukimų gabenimas ir jų platinimas. Tai beveik ir viskas. Ar tai čia jau buvo toks didelis nusikaltimas, kad jiems teisti net reikėjo sudaryti karo lauko teismą. Palyginus su priešvalstybinių gaivalų veikla, tai ūkininkų streikas buvo

tik vaikų žaistas. Ir už tokius nusikaltimus (jeigu iš viso dar juos galima pavadinti nusikaltimais) galėjo būti ne didesnė bausmė, kaip po keletą parų pasidėti Vilkaviškio arešto namuose. Komunistų už priešvalstybinių atsisaukimų platinimą nubaudžia 3 metais paprasto kalėjimo ir dar lygtinai nubaumės atleidžia. O savų lietuvių ūkininką, kuris tik prašo pagerinti jo sunkią padėtį, be jokio pasigailėjimo sušaudo. Taigi, didžiojamės Lietuvos teismų bešališkumu...
Tikrai skaudu, kad lietuvius buvo priverstas žudyti savo tautos nekaltus brolius. Ir tas įvyko tada, kuomet visą valdžią savo rankose turėjo tautiškai susipratusieji vadai, kurie skelbėsi, kad tik mes esame geriausi iš geriausiųjų.
Streiko metu policija labai stropiai ėjo savo pareigas ir vedė kvotas. Gal kitaip ir negalėjo būti, nes tam yra policija. Bet ir pati policija nesitiki, kad taip žiauriai bus nubausti ūkininkai, kuriems ji kelė bylas. Galvojo, kad tik paprastomis bandomis bus nubausti ir tuo viskas baigsis. Bet kada sužinojo, kad ūkininkus teisia karo lauko teismas, tai ir policija susirūpino jų gelbėjimu. Bet, deja, teismas nelaukė. Atvažiavusieji gelbėti, jau rado ūkininkus sušaudytus. Ūkininkai buvo nužudyti fiziniai, o policija kentėjo moraliai.
Tai tokios mano mintys, ličiančios tuos skaudžius įvykius. Jas rašydamas stengiausi, kas buvo gera pagirti, o kas buvo bloga pakritikuoti.
Pabaigai, dar nors prabėgomis noriu paliesti ir kitus mane dominančius klausimus.
Gižų nuovados policijos viršininkas Ljudas Lietuvninkas žuvo Gižuose 1936 m. lapkričio 9 d. apie 6 val. vakaro. Tas įvykis yra man gerai žinomas ir gal kada nors plačiau jį aprašysiu.

J. Mažinkas rašo, kad Marijampolės teisme tarnavo du komunistai. Ir tai žinojo ne tik valsčių saugumo policija, bet ir daugumas žmonių. Kaip šitą suprasti? Padorūs, tėvynę mylintys tautiečiai negaudavo tarnybų, o žinomi komunistai turėjo tarnybas ir niekas nekėlė mintų jų atsikratyti.
Rusų įvestas Maskvos laikas Lietuvai visiškai netiko. Vasaros laikui tas didelis skirtumas dar taip aiškiai nekrisdavo į akį. Bet žiemos metu tai tikrai pajusdavome. Pvz., prieš Kalėdas, kuomet būna trumpiausia diena, tai saulė dar tik teka, o laikrodis rodo jau beveik 12 val. dienos. Rusai, kaip nakčiai paukščiai, tuo buvo patenkinti, tai ir triukšmaudavo nuo vidurnakčio. Bet mums lietuviams, tai buvo labai nepaprasta.

Kilus vokiečių - rusų karui, pirmieji vokiečių kariuomenės daliniai į Vilkaviškio miestą įvažiavo birželio 22 d. apie 11 val. ryto. Apylinkėje kautynės vyko beveik visą dieną. Bet pasirodė, kad Marijampolėje dar visą sekmadienio dieną buvo rusai. Ir tik birželio 23 d. ryte (pirmadienį) pajusta, kad rusai pabėgo ir vyksta tikras karas. Rodos, atstumas nėra didelis, tik 23 kilometrai. Bet veiksmuose beveik paros laiko skirtumas.
Ulevičius gyveno Pajevonio valsčiuje. Jis nekenė vokiečių, visuomet buvo ginkluotas ir pasirošęs gyvas nepasiduoti. Visuose trobesiuose stovėjo paruošti ginklai, kad, pavojui esant, jis juos galėtų panaudoti. Jam slaptai talkininkavo būrelis jaunuolių. Ulevičių suimti atvažiavo trys gestapininkai. Bet Ulevičius atidarė tokią ūgnį, kad gestapininkai nespėjo nė iš mašinos išlipti. Po to įvykio Ulevičius išbėgo iš namų ir slapstėsi. Jo vaikai slapstydamiesi rugiuose išgirdo ką tai vokieš-

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų gausiems savo pažįstamiems ir bendradarbiams linki

GEORGE J. JONIKAS
ir JOHN A. JONIKAS

7058 So. Fairfield Ave. RE 7-0017

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ Naujų Metų visiems Amerikos lietuviams linki

ALGIRDAS IR ALDONA BRAZIAI

AL'S HILLTOP LOUNGE

8514 ROBERTS ROAD
Oaklawn, Ill. Tel.: GArden 2-9561

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linki visiems savo kostumeriams ir draugams

A. STASIUNAS HANDY HARDWARE

PAINTS — GLASS — PLUMBING
ELECTRICAL SUPPLIES

2652 West 71th St. GR. 6-8352
Chicago, Ill. 60629

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ 1967 METŲ

Linkime visiems savo kostumeriams, draugams ir pažįstamiems bei visiems tautiečiams lietuviams. Turime visokių gėrimų ir salę susirinkimams - parengimams. Nuoširdžiai visus kviečiame į mūsų Naujų Metų sutikimo linksmą vakarėlį šeštadienį, gruodžio 31 dieną.

Iki pasimatymo. Su pagarba

HELEN IR PETRAS VINGELIAUSKAI

4500 SO. TALMAN AVE., CHICAGO, ILL

Linksmų Žiemos Švenčių — Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkiu visiems biznieriams, ir norėčiau, kad 1967 metai būtų sėkmingesni ir kad biznieriai galėtų duoti į "Naujienas" didesnius skelbimus ir sveikinimus. Taip pat sveikinu savo draugus ir pažįstamus.

ALEKSAS AMBROSE

3534 So. Emerald Ave. Tel. 927-4439

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems savo kostumeriams ir draugams linki

ANTANAS VILIMAS

PERKRAUSTYMAI ARTI IR TOLIMŲ DISTANCIJŲ

3415 So. Lituanica Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų visiems Chicagos lietuviams nuoširdžiai linki

FRANK SAVICKAS

STATE REPRESENTATIVE ELECT

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ linkime visiems Naujienų skaitytojams

Sveikinu visus Amerikos lietuvius iš šiltos Argentinos. Kartu su didele ekskursija vakar išskridome iš Chicagos, o šiandien, giminių ir draugų sutikti, džiaugiamės šilta Argentinos vasara ir karštomis mūsų sutikusių brolių ir sesių širdimis. Sekanti pagintų kelionės kainų ekskursija išskris į Argentiną 1967 metų sausio 25 dieną.

Vladas Rasčiauskas

BEALE - RASK TRAVEL SERVICE

67 East Madison St., Room 2008
Chicago, Illinois 60603
Tel.: FI 6-2368

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linkime visiems savo kostumeriams ir draugams bei pažįstamiems

F. G. LUCAS and COMPANY

REAL ESTATE

4108 Archer Avenue Tel.: LA 3-5107

VARGO KELIAIS

NAKVYNĖ KARSTE, NESKUSTOS
BULVĖS IR NAŠLĖS MEILĖ

JURGIS JANUSAITIS

Iš po pragaro nakties Dresdenas dar ir sekančią dieną skendo liepsnose. Pavieniai ar grupėmis puolamieji Amerikos ir Anglijos lėktuvai dar vis tebemedžiojo kur ne kur išlikusius sveikus miesto kvartalus. Mūsų lageris Spitzvegst. gerokai apgriautas, bet jo gyventojai išlikę gyvi.

Visų veiduose nerimas. Koks likimas mūsų laukia, šį gražų miestą totaliniai sugriovus. Po siaubingos nakties visų pavienintėlis tikslas tebuvo apiešiti miestą, kuriame žuvo šimtai tūkstančių žmonių ir net kuris skrendo liepsnose ir iš

po griuvėsių išlindančiųjų ašarose. Mūsų grupelė sekančios dienos vėlyvą popietę pasuko į miesto pakraštį ir lauko keliukais traukėme į dar tolimesnę nežinią. Mūsų bėgimui nebepriešdaravo ir legerfueis, kuris baimės apimtas sėdėjo vienišas apgriautame lageryje.

Prasidėjo iš naujo vargai. Rytuose dundėjo be paliovos sunkiųjų ginklų garsai. Padangės raižė vakarų sąjungininkų lėktuvų junginiai ir naktiniai tūkstančių žmonių ir net kuris skrendo liepsnose ir iš

didelė baimė, neviltis ir alkis. Jau buyome pėsti keliavę keletą dienų, su mažu poilšu ir valgiu. Plačiu lanku lenkėme Chemnitzą ir sukome tolyn į vakarus — Bet jėgos mažėjo valandomis. Pečius slėgė nešamas visos turtais.

Kelintos nakties vakarą priartėjome prie vieno mažyčio kaimelio. Tik keletas gyventojų. Iš palengvo atsielino tamsa ir tolimesnė kelionė buvo neįmanoma. Visų kofos patinę, nugriaužtos, batai permirkę. Nuovargis slėgė prie žemės. Stabtelėjame šio mažyčio kaimelio gale ir ėmėme svarstyti nakvynės galimumus. Bėginti mus apsupo ir to kaimo gyventojai, daugumoje moterys ir merginos. Visi teiravosi iš kur mes, kas nutiko Dresdeną ir kur mes bėgame? Jie dar nebuvo matę karo pragaro, mirstančių liepsnose ir žūstančių miestų. Jų gyvenimas atrodė ramus ir visi stebėjosi mūsų bėgimu.

— Norime čia pernaktuoti, ar neagletumete mūsų priimti pastogen? — vienas iš mūsų grupės vokiškai ėmė prašyti nakvynės.

— Moterys pradėjo lyg sumišo, paskiau ėmė tarpe save tartis ir pradėjo rinktis iš mūsų būrelio ir vestis į namus apnakvinti.

Mudu su žmona stovėjome nuošaliu ir į mus žūrėjo gal kokio penkias dešimties metų amžiaus briunetė moteris. Jos veide iš karto įskaitėme gerumą.

— Aš jus priglausiu. Eikime. Gyvenu štai šiame name — vokiškai tarė moteris ir mes ėjome su ja drauge.

Namelis buvo jaukus ir šiltas. Ant stalėlio stovėjo dvj fotografijos, viena vyresniojo amžiaus žmogaus, kita vaikinuko. Moteris tuojau paprašė rengtis, parūpino krašto vandens nusiprausti ir kojoms nusiplauti. Atnešė net šiltas švarias kojines ir šiltą, naktinį apšilimą. Pati tuojau virė arbatą ir ruošė vakarienę. Kai buvome nusiprausę ir kiek atsigavę, moteris papasakojo savo šeimos dramą. Ji likusi našlė. Vyras ir sūnus, abu žuvę fronte. Ji likusi vienintelė ir jos gyvenimas pasidaręs beprasmiškas. Ji labai mylėjusi savo vyrą ir šviesaplaukį, mėlynų akių dvidešimties metų sūnų. Bet visą šeimos laimę ir ateities gyvenimą suėdęs nelėmtas karas. Moteris apsiyverė ir mūsų akis suvilgė tokios didelės tragedijos skausmas. Ji kvietė pavakarieniauti ir labai esanti laiminga, kad galinti į savo namus mus priimti, kaip savo grįžtančius vaikus, bent vienai nakčiai.

Tuo momentu staiga bildešys į duris. Vidun įsiverčia senyvas vyras, ruda uniforma ir su svaslika ant rankos. Vokiškai ėmė šaukti, moterį barti. Mūsų geroji moteris tylėjo. Tada atsistuko vyriškis į mus ir garsiai, suriko: "Tuojau išėikite ir turite susirinkti prie sekančio namo!" Dar kartą riktelėjo: "Tuojau išėikite", — ir pats išdundėjo į lauką. Moteris pravirko. Mes apsiyverėme ir, paėmę savus ryšulėlius, išėjome į gatvę, kur radome ir kitus savo bendrus jau atvarytus.

Rudis skirstė nakvynes. Vyras į vieną vietą, moteris į kitą. Aš patekau į daržinę, kurioje buvo dirbami karstai. Vienas adarus, jau sukaltas karstas stovėjo ant padėklų, o karste buvo daug druozlių. Nebuvo kada galvoti ir pirmas sau už lovą pasirinkau karstą. Naktis, kad ir kovo mėn., buvo šalta. Pro daržinės plyšius švilpė vėjas. Mano bendrakeleiviai raitėsi ant plikos žemės, lentgalius po galva pasikišdami, o aš ramiai išėjau si karste, apsikasęs druozėmis. Ir šilčiau ir minkščiau. Gulėdamas karste galvojau,

kiek mažą žioje žemėje širdies, kiek mažą užuojautos benamiui, kiek daug žalos padaro piktas žmogus ir kiek skausmo atneša karas. Mintimis vis sugrįždavau pa tą gerąją moterį, iš kurios namų išvarė mus piktoji žmogaus širdis.

Naktis, nors amžiais pavirtusi, praėjo. Anksti auštant visi kilome iš savo "guolių". Prasivėrė daržinės durys ir tarpduryje pamaciau vėl tą gerąją moterį. Ji rankose laikė didelį bliūdą garuojančių, neskustų bulvių ir šuočių varškės.

— Pavalgykite. Nors tiek jums ant greituju tegaliu padėti. Suprantu jūsų likimą ir man labai jūsų gaila. Aš atsiyverė, kad vakar jus iš manęs išvarė. Ne mes savo likimą tvarkome, — labai nuo-

širdžiai kalbėjo geroji našlė ir jos tamsias akis dengė didelės ašaros.

Atsisveikinome žodžio nebratarę. Tik kažkoks jausmas skubėjo širdin, Bulvės ir varškė atstojo skaniausius valgius. Buvo Velykos! Po valandėlės mūsų grupė keliavome toliau, į nežinią, lydima alkiu ir didelio nuovargio...

Šis epizodėlis iškilo šiandien, kai pamaciau žyguojančių lietuvių namus ir prašančius aukos vargstančiam bročiui BALFO vyrus ir moteris liui. Su pasigerėjimu galime tvirtinti, kad daug, daug iš mūsų buvome ana gerąją našlę, supratusia žmogaus nelaimę. Mes benamiškas ir iš namų išvarytiems gal ne vienas atnešėme šilto viralo, priėmėme nakvynę, padovanojome

šiltą rūbą ar garuojančių bulvių ir varškės, ir jų gyvenimą padarėme daug laimingesnį, atiduodami nuoširdžių aukų. Nešiokime savoje širdyje anos nelaimingos našlės meilę artimui, mylėkime nelaimės ištiktąją žmogų!

BALFAS — ir yra visų gerųjų ir mylinčių širdžių širdis.

PROTUI NIEKO NEBELIKO

Tėvas: "Brigita, aš vakar patyriau, kad tavo sužadėtinis nė vieno cento neturi prie dūšios! O tu man tvirtinai, kad jis yra labai turtingas!"

Duktė: "Klysti, tėve, aš tik sakydavau, kad jis turi daugiau pinigų kaip proto!"

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų visiems savo kostumeriams ir draugams linki

A. J. TAVERN

ANTANAS ir JULIA VERBICKAI, Sav.

DEGTINĖ, VYNAS, ALUS IR MALONUS PATARNAVIMAS VISIEMS!

3204 So. Halsted St. Tel.: DANUBE 6-9441

ŠV. KALĖDŲ PROGA

Sveikiname visus mūsų mielus klientus, gimines, draugus ir pažįstamus ir linkime daug sveikatos ir malonių švenčių!

PARAMA

FOOD & LIQUORS

2534 W. 69th St.,

Chicago, 29, Ill.

Telef. RE 7-3332

Sav. J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

linki visiems savo nariams, Naujienoms ir gausiems jų skaitytojams

KRAKISKIŲ DRAUGISKAS KLUBAS
VALDYBA IR NARIAI

ERŽVILKO DRAUGISKAS KLUBAS

VALDYBA IR NARIAI

LINKI

VISIEMS DRAUGAMS IR REMĖJAMS
LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ 1967 METŲ

Linksmų Šv. Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujų Metų linkime mūsų klientams,
draugams ir pažįstamiems

BALTIC BAKERY

NAUJOSE, ZYMIAL PADIDINTOSE PATALPOSE

4627 So. Hermitage Ave. Tel. LA 3-1510

Chicago, Ill. 60609

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujųjų Metų linki

JONAS BARTKUS

TAVERNOS SAVININKAS

3566 So. Halsted Street

Linksmų šv. Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujų Metų linkime mūsų klientams,
draugams ir pažįstamiems

DOUBLE "K" TAVERNA

KAZYS ir KRISTINA AUGUSTIS

4558 So. PAULINA STREET

Tel. 927-7267

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
VISIEMS SAVO DRAUGAMS IR
REMĖJAMS LINKI

GUŽAUSKAS BEVERLY HILLS
FLORAL CO.

"KAS TIK ĮMANOMA, GELESE"

2443 W. 63rd St.

Tel. PProspect 8-0833

JONISKIEČIŲ LABDARYBĖS

IR

KULTŪROS KLUBAS

LINKI LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ 1967
METŲ NAUJIEKOMS, VISIEMS NARIAMS IR
DRAUGAMS

JULIA SAČAUSKAS — Pirmininkė
HELEN VENGELIAUSKAS — Vicepirmininkė
MARY URBELIS — Nutarimų raštininkė
BERNICE ŽEMGULIS — Finansų raštininkė
JULIUS KLIMAS — Išdinininkas
CONNIE BUDRIK — kontrolės raštininkė
A. JUSAS — korespondentas

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

IR

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
LINKI SAVO KLIENTAMS
IR DRAUGAMS

ST. CASIMIR MONUMENT COMPANY

HAROLD E. NELSON, Sav.

3914 WEST 111th STREET

Vienas blokas nuo šv. Kazimiero kapinių
Tiesiog ten, kur busai sustoja

Del gražesnio, geresnio paminklo prieinamesne kaina —
kreiptis prie Mr. Nelson

Telefonas — CE 3-6335

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linki visiems draugams ir klientams

JONAS IR BRONĖ BADAUSKAI

Užeigos savininkai

3238 So. Halsted St.

Tel. DA 6-9460

APIE "PRAJOVUS"

Negražu, žinoma, būtų prier-
tarauti profesionalo kalbinin-
ko žiningsiems žodžiams asme-
niai, esantiems tik skaitančių-
jų masės elcse, nors ir su pa-
linkimu gerbti žodį. Tai tegul
būna leista išsitarai (ne įtaigo-
li, bet išsitarai) dėl P. S. išgvi-
dento žodžio "praiovas" lap-
kritio 26 d. "Draugo" kultūri-
niam priede "Mūsų kalba"
sklyrelyje.

P. S. padeda suprasti poniai
Onsi Greimfenei lietuvišką
atilikmenį pranežiškam žo-
džiui "prodige", kurį ji išvertė
"praiova". P. S. pataria jį
versiti "stebuklu". Pranežiū
kalbos nemoku, todėl nežinau,
ar stebuklas, tik žinau, kad tie
du lietuvių kalboje vartojami
žodžiai savitarpyje nieko bend-
ro neturi, nors kalbininkas P.
S. ir aiškina, kad jų prigimtis
esanti ta pati.

Jeigu į lietuvių kalbą "pra-
jovas" pateko iš rusų kalbos, tai
ir čia jis buvo vartojamas ta
pačia prasme, kaip ir rusų,
kada sakoma "projavit sebia",
atsieit pasireikšti. Žodį "proja-
va" nebolševikinėje spaudoje
neteko užtikti, bet daugiausia
vartojamas bendratis "proja-
vit" ("projavitsia") — pasi-
reikšti; "objavit" — paskelbti;
"javitsia" — atsirasti, būti, pvz.
"javitsia na sud" — ateiti į

teismą, būti teisiam; "on sebia
projavit, kak chudoznik" — jis
pasireiškė kaip menininkas.
O visų tų rusiškų žodžių saknis
yra "jav", kuriam lietuvių kal-
boje atilikmens nėra. Lietu-
vos nepriklausomybės pradžio-
je, verčiant į lietuvių kalbą
įstatymdavystės ir kitokias
knygas susidūrus su "jav", bu-
vo bandoma jį pavadinti "aik-
te", ar "eikšte", gi faktiškai tai
yra tikrovės būseną. Kai rusai
sako "nie vo snie, o na javu", mes
sakome "ne sapne, bet tikrove-
je". Tę pačių "tikrove" vartoja-
me, kada sakome, jog tai ne mo-
nai, ne apgautė, bet tikras daly-
kas, gi rusams tikrovė yra
"deistivtielnost".

Tuo būdu lietuvių liaudyje
prigijęs žodis "praiovas" nėra
nei stebuklas ir ne "dyvai", bet
ženklas, ką jis "jovija", atseit,
kaip prognostika, kas atsitiks
praioviui pasirodžius gamtoje,
šeimoje, pavienio žmogaus gy-
venime, bei valstybėje. Per
anksti, ar per vėlai parlėkę
paukščiai pavasarį būna pra-
jovais kokia bus vasara, sykiu
ir žemės derlius. Saulės nusi-
leidimas į tirstą rūką "kaip į
vandenį" yra prajovas lietaus.
Kai šuo kaukia ilgai ir be prie-
žasties — tai prajovas, kad na-
muose kas nors mirs. Sakysi-
te, jog tai prietarai. Netikin-

Žiemos rytas

tiems taip, bet prietaringsiems
— tai prajovai.
Pradžioje paminėtame straip-
snyje aptarti "dyvai" ir "ste-
buklai", kad ir turi bendrą, bet
nėra tas pats, kaip ir lenkiškai
"dziwy" ir "cud", arba rusiš-
ki "divo" ir "čudo". Iš lenkiš-
ko pasigautas žodis "dyvai"
reiškia tik nuostabą, nusiste-
bėjimo vertą daiktą. Net ir to-
kį barbarizmą buvo pasisavi-
nė žemaičiai; "kuo bagots dy-
vijias, tuo hednus žyvijas".
(Czem bogaty dzivi sie, tym
biedny žyvi sie").

Stebėtis galima bet kuo.
Nuostabą sukelia didieji telen-
tai ir genijai, bet tai, vis dėlto
nėra stebuklas. Stebuklas yra
virš nuostabumo. Apie stebu-
klą ponas P. S. rašo kaip apie
antgamtinį dalyką ir teisingai jį
apibūdina. Kai kuriais atvejais
gal stebuklas yra ir prajovas.
P. S. paminėjęs vokišką
"Wander", tenka pasakyti, kad

vokiečiai neturi atskirų žodžių
nuostabai ir stebuklui išreikšti,
kaip tik "Wunder". Net ir keis-
tenybė pas vokiečius vadinasi
"Wunderlichkeit", o keistas
"wunderlich". Vokiečiams yra
lengva suprakti du ar tris žo-
džius krūvon, kad sukurtų nau-
ją terminą, tuo tarpu kai lietu-
vių kalba tam netinka. Todėl
"Wunderkind" versti "stebuk-
laviškiu" (kaip rašoma straip-
snyje) būtų tik aklas pamėgdžio-
jimas, o kai kam galėtų atrody-
ti net ir kaip pajuoka. Jeigu
"Kindergarten" mums yra vaikų
darželis, o ne "vaikiadaržis",
tad ir išskirtinų gabumų vaikas
gali būti stebuklingas vaikas.
Baigdama apie prajovus ir ste-
buklą, pasinaudodama proga
noriu suabejoti ir dėl naujai nu-
kalto žodžio "antvalandžiai".
Plačiose masėse toks pavadinimas
neranda atgarsio. Darbi-
ninkai žino, kad jie dirbdami
virš nustatyto laiko, dirba virš-

DIALOGAS
— "Karoliau, pasakyk man
šventų teisybę, ar tikrai tu ma-
ne įsimylėjai iš pirmo pamaty-
gui, tolimui, turtingui ir t. t., ko-
dėl sakome "artimui" ?

mr ?
"No ne, mieloji Gegemonija,
aš įsimylėjau po antrojo...
"Fui, aš namaniau, kad tu
toks!"
"Kuo aš kaltas, kad turėjau
nusišveisti akinius..."

O. Algimienė PIRKITE 14V ...JYMO BONUS

Linksmų Žiemos Švenčių ir Laimingų Naujų Metų linki visiems lietuviams!

ANTANAS TAMKEVIČIA
7241 South Troy St. WAlbrook 5-6326
PAMINKLINE
(Prieš Lietuvių Tautines Kapines)
8200 South Kean Avenue GLOBE 8-0638
Didžiausias pasirinkimas moderniškiausių paminklų, ant-
kapių, markerių, mauzoliejų aukštomis ir labai prieinama-
mis kainomis. Prašome užsukti, pasiteirauti kainų ir pasi-
rinkti tokį paminklą, kokį Jūs norite, kad vėliau nebūtų pri-
mestas nepageidaujamas.

PIRKITE JAV TALPYMO BONUS

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
LINKIŲ VISIEMS KLIENTAMS, DRAUGAMS
IR PAŽJSTAMIEMS

OFFSET LETTERPRESS
LAYOUT • ART • TYPE • COLOR PRINTING • ENGRAVING
CARBON INTERLEAVED FORMS • STATIONERY • BUSINESS FORMS
BOOKLETS • PHOTO REPRODUCTION • WEDDING INVITATIONS
1841 South Michigan Avenue Chicago 22, Illinois
Drapart Service
IN MICHIGAN 8-3244

DAPKUS PRINTERS

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linki visiems klientams, draugams
ir pažjstamiems

PALANGOS VALGYKLA
JUOZAS IR JADVYGA BARTKAI
6918 So. Western Ave.
Phone GR 6-9758

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ 1967 METŲ
LINKIME
VISIEMS NARIAMS, REMEJAMS IR
CHICAGOS LIETUVIAMS

VALDYBA:

PAUL MASILIONIS — Pirmininkas
JONAS DIDŽGALVIS — Vicepirmininkas
JUOZAS KETURAKIS — Nut. raštininkas
HERMAN DANTA — Fin. raštininkas
ADELE SANKUS — Kasininkė
ROSE DIDŽGALVIS — Kontr. rašt.
ADELA BURBA — Koresp.

**CHICAGOS LIETUVIŲ ŽAGARIEČIŲ
KLUBAS**

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

SIUVĖJŲ DIRBTUVĖ
PRANAS IR IEVA NAVAKAUSKAI, Sav.
Cleaning, Pressing and Repairing
2653 W. 43rd St. Tel.: LAFayette 3-4116

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
linki visiems savo kostumeriams ir geros
valios lietuviams

LITHUANIAN HOTEL
1606 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608
Taylor 9-2733

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

8201 SOUTH KEAN AVE., JUSTICE, ILLINOIS. Tel. GLOBE 8-0638

SVEIKINA AMERIKOS LIETUVIUS IR LINKI JIEMS LAIMINGAI
PRALEISTI ŽIEMOS ŠVENTES

Kviečiame užvažiuoti į mūsų Kapines, aplankyti
garbingų mūsų tautos vyrų kapus, pamatyti pastatytus puikius
paminklus ir pasirinkti vietą savam sklypui. Mūsų pareigūnai
mielu noru suteiks Jums pageidaujamas informacijas.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VALDYBA:

JUOZAS BALČIŪNAS, prezidentas
POVILAS DAUBARAS, viceprezidentas
ANTANAS TAMKEVIČIUS, išdininkas
MARTYNAS GUDELIS, sekretorius

DIREKTORIAI:

KAROLIS ALEKSŪNAS
JUOZAS BALČIŪNAS
POVILAS DAUBARAS
MARTYNAS GUDELIS
AL MICKEVIČIUS

POVILAS MILAŠEVIČIUS
GUSTAS K. RIMKUS
JUOZAS SKUTAS
ANTANAS TAMKEVIČIUS
JONAS ZALATORIS

MOKYTOJŲ IR MUZIKŲ DĖMESIUI

1. Tik ką išleista Dr. A. Šešplaukių "Lietuvių Kalbos Gramatika ir Sintaksė", 4-oji laida. Pritaikyta pagal nustatytą Lietuvių Bendruomenės Švietimo Vadybos programą. Šis vadovėlis yra vienas iš tinkamiausių tremties mokykloms. Kaina \$3.00.
2. Prof. J. Žilėvičiaus "Lietuviai Esame Mes Gimę" — knyga. Šiame leidinyje yra 100 lietuviškų tautinių patriotinių dainų su žodžiais ir gaidomis, tinka pianinu skambinti ir dainavimui. Pritaikyta mokiniams mo-

- kytis skambinti pianinu ir dainuoti. Kaina \$1.50.
 3. J. Zdaniaus "Tautinės Bagatelės" — specialiai pritaikyta mokiniams mokytis pianinu. Kaina \$1.50.
 4. Cetkausko "Jaunasis Akordeonistas" — vadovėlis mokytis akordeonu groti, tinka ir pianinui. Šiame vadovėlyje yra 105 lietuviški kūriniai bei šokiai. Kaina \$3.00.
- Visi, kurie nori mokėti lietuviškai taisyklingai kalbėti, rašyti, dai-

nuoti, pianinu skambinti, akordeonu groti — prašomi įsigyti šiuos leidinius — keturis vadovėlius, viso tik \$12.00.

Siunčiami siuntiniai, automobiliai, pianinai, šaldytuvai, motociklai ir kitokios prekės tiesiai į Lietuvą be tarpininkų. Taip daug pigiau atseina ir žmonės greičiau gauna. Didelis prekių pasirinkimas, kurios geriausiai tinka Lietuvoje. Kainos nebrangesnės negu kitur. Siuntimo ir pirkimo reikalais kreipkitės į

J. KARVELIO PREKYBOS NAMUS

2501 W. 71st Street, Chicago, Ill. 60629. Tel. 471-1424

J. ŠEŠUPIS

MINTYS BUVUSIŲ PASTINNINKŲ DARBUS STEBINT

Lietuvos paštininkas, labai kukliai atlygintas, savo sąžiningu darbu nepriklausomai Lietuvai atidavė didelę duklę. Jis su dideliu pasižadėjimu savo pareigas, tobulino ir plėtė valstybės gyvenimo labai svarbią susizinojimo sritį.

"Ryšiai — tai valstybės nervai", — teigė valstybininkai. Tuos svarbius ryšius savo rankose laikė paštininkas. Bet valstybės didžioji nelaimė skaudžiai palietė ir paštininkų šeimą. Didelis paštininkų skaičius pirmosios rusų okupacijos metais baisiojo birželio dienomis buvo išgabenta į Sibiro taigas, o karo sukuryje, situacijai besikeičiant, keletas šimtų paštininkų pasitraukė į vėkarus. Ir kaip buvo gražu, kada tuoj po karo paštininkai Vakarų Vokietijoje suorganizavo stovyklinius paštus ir teikė milžinišką stovyklų gyventojams patarnavimą. Susiorganizavo ir į Lietuvos Paštininkų Sąjungą apjungė visų paštu darnų darbą ir šimtus tūkstančių egz. mūsų periodinės spaudos, knygų ir kitų leidinių paskleidė lietuvių tarpe. Lietuvių Paštininkų sąjunga paskyrė mūsų beletristams skaitytojų vardu literatūrinę premiją, kurią laimėjo mūsų žymus beletristas Marius Katiliškis.

Paštininkų organizuota ir graži veikla nutraukė emigraciją. Tačiau ir Amerikoje sąjunga tebeveikia. Pirmaisiais metais ji savo kolegas Vokietijoje aplankydavo su dovanojimų švenčių progomis, o dabar palaiko glaudų ryšį savo tarpe, o mirties atveju buvusį kolegą atsimeņų malda ir gėlių vainiku. Ir per 17 metų Amerikoje paštininkų šeima tebėra gyva. Paštininkų sąjunga nepretenduoja į viešąją veiklą, tačiau jos nariai yra labai aktyvūs visuomenininkai.

Jau kelinti metai susigrąžinta, dar Lietuvoje praktikuota, tradicija — paštininkų metinė Kalėdų šventė. Ir šiais metais gruodžio mėn. 11 d. gražus paštininkų būrelis rinkosi į Magdulės ir Antano Gintnerių namus savajai metinei šventei. Sugūžėjo virš 30 buvusių bendradarbių. Paikiai paruoštas pobūvis. Šventiška nuotaika. Sąjungos Vadybos vicepirmininkas A. Gintneris trumpu žodžiu pasveikina susirinkusius ir prisimena jau amžinybėn išskubėjusius kolegas paštininkus ir paskutinįjį šiais metais didelį patriotą, visuomenininką ir žurnalistą Edvardą Karnėną. Tylos minutėje susijungiami su mirusiais. Apie paštininkų, kaip organizacijos veiklą, nėra ko kalbėti. Didysis užmojis yra tas, kad šiais metais numatoma išleisti Paštininkų Atsiminimus, kuriuose apstų įvairios ir įdomios medžiagos.

Medžiaga sukiasi fiktuota laukiami paskutiniai straipsniai ir bus pradėta rūpintis techniskais knygos išleidimo darbais. Susirinkę tam visi pritarė ir savo pritarimui paremti čia pat per kelias minutes knygos išleidimui sumetė 1,037 dolerius. Tai, gal būt, tokios apimties organizacijos būtų neįtikėtinas daly-

gražių paštininkų sugyvenimu ir kėlė įvairių sumanymų. Pereitais metais Paštininkų Sąjunga įstojo nariu į Lietuvos Fondą, gi šių metų pokalbiuose priėmė mintį, kad būtų Lietuvių Fonde įmąžinti visi mirę paštininkų sąjungos nariai. Kilni idėja ir gražus savų kolegų atminimas.

Pobūvio dalyvius graži ir šiltu sveikinimu raštu aplankė ir Sąjungos pirmininkas Jonas Bereiša iš St. Louis, pasidžiaugdamas paštininkų kilniais darbais ir prisimindamas drauge praleistas dienas neprikl. Lietuvoje. Ta proga paštininkai pareiškė gražiausius linkėjimus Sąjungos garbės pirmininkui, buv. Pašto Vadybos Direktoriui inž. V. Biručiu, pirmininkui Jonui Bereišai, mielam Jonui Bielinui.

Į pokalbius su prasmingomis mintimis ir sugestijomis įsijungė vadybos kasininkas Jonas Tijūnas, revizijos kom. Jonas Indriūnas, Jonas Miceika ir kiti. Valdyba ir revizijos komisija susirinkusiųjų pritarimu palikta ir sekančioms savaitėms. Keletas valandų pašnekėsiams vyko geroje malonioje aplinkoje, protarpiais prisimenant ir gražią liaudies dainelę, kur paštininkai ir čia pasirodė balsingi.

Tyliesiems darbininkams, kukliesiems paštininkams linkėtina ir toliau savo darbais nešti į lietuviškąjį gyvenimą vis gerą žinią.

ATSARGUMAS KIRPYKLOJE
Kirpėjas klausia klientą:
Kokios jūsų politinės pažiūros?
Tokios pat kaip jūsų.
Bet jūs gi nežinote, kokios mano pažiūros.
Na, taip, bet jūs rankoje laikote skustuva.

BIZNERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJENOS" — TURI GERIAUSIA PASEKIMA BIZNJE — GARSINKIS IR !!!

KRIENOLOGIJA

Vieno priėmimo metu lietuvis, sakas trumpą sveikinimo kalbą,

pavartojo: aklimatizaciją, autofiliją, hemanesteziją, konversaciją, mistifikaciją, penetraciją, reprezentaciją, reprodukciją. se-

lektizaciją, frekovenciją, ideologiją, frazeologiją žodžius. Kalbos metu vienas svetys kreipiasi į savo kaimyną:

— Ar tu viską supratai?
— Kol ant kumpio neužsikroviau krienologijos, šiek tiek turėjau sunkumų. Dabar aišku.

OUR 70th YEAR! WIN A PRIZE

Open House Celebration
December 19th through
January 28th

MAGNAVOX COLOR TV

MAGNAVOX COLOR TELEVISION — This is truly the world's finest, most advanced color TV. This handsome Magna-Color TV has the big 25 inch rectangular screen. In contemporary design, this natural walnut set has beautiful Tambour doors and elegance beyond expectation... it's on display in our lobby.

MAGNAVOX TABLE CLOCK RADIO The Nocturne by Magnavox is AM or FM and has luminous hands for easy reading. Wakes you to music or wakes you to alarm. Has slumber switch too.

NEW HIGH RATE
4 3/4%
ANTICIPATED RATE
EFFECTIVE JANUARY 1, 1967
ON INVESTMENT
SAVINGS ACCOUNTS

MAGNAVOX AM/FM POCKET TRANSISTOR In a handsome leather carrying case this 11 transistor radio comes complete with a long life battery (125 hours) and "no drift" tuner which keeps stations "locked-in"!

FREE SOUVENIRS TO ALL VISITORS

DISTRICT SAVINGS

3430 South Halsted St. • Chicago, Illinois 60608 • Phone 523-2800

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

80 MILIJONŲ PERSOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 GR 6-7575

4 3/4%
METAMS

ACCOUNTS
ON INVESTMENT
NUO S. M. SPALIO
1 DIENOS

Federalinės vyriausybės
apdraudus įstaigoje visos
taupymo sąskaitos
apdraustos iki
\$15,000.00

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 42 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 12 milijonų dolerių dividendų. Šiais metais išmokami dividendai sieks beveik du milijonus dolerių. Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia bendrove, bet stengiamės būti stiprus finansininkai ir teikti pačius geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtumėte geresnį gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicago's Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$80,000,000,00 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate applanke mūsų 80 milijonų dolerių finansinės įstaigos, visuos jdomiausios visoje Chicagoje. Pradedant liepos (July) 5 diena visi atsilankiusieji bus vadinami šaltu lemondadu, skania kava su lietuvišku sūriu ir kitais skanumynais. Nėra reikalo būti mūsų taupymo ir skolinimo nariu, kad galėtumėte pasisvečiuoti pas mus. Atvyksite bus parodyti visi bendrovės įrenginiai, pagerinimai ir pagražinimai.

STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money

- order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamps Machine Service
- We sell Travelers Checks
- Save-by-mail Kits
- Notary Public Service

16. Two large Free Parking Lots
17. Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
18. Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:	
MONDAY	12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. — 12:30 P.M.